

בית משפט מחוזי תל אביב-יפו

א 1982/04

נ. מדינת ישראל

תאריך פתיחה: 13/07/04

בבית המשפט המחוזי

בתל-אביב-יפו

סוג עניין: 201 סדר דין: רגיל

בעניין:

1.

יליד 29/10/1981

ת.ז.

יאמון – נפת ג'נין

באמצעות אביו ואפוטרופסו מר _____ עתר
על פי מינוי מטעם בית הדין השרעי בג'נין מ- 12/3/2001
בתיק מספר 146/129/149

2. _____ עתר

ת.ז.

יאמון – נפת ג'נין

3. _____ עתר

ת.ז.

יאמון – נפת ג'נין

4. _____ (קטינה)

ילידת 24/8/86

ת.ז.

באמצעות אביה ואמה ואפוטרופסיה הטבעיים התובעים 2 ו-3

כולם ע"י ב"כ עו"ד הישאם אבו שחאדה (מ.ר. 18909)

מרחוב יפת 82 ת.ד. 41012 יפו, ת"א 6141

טל: 03-6816777, פקס: 03-6827015, נייד 054-664729

מטעם המוקד להגנת הפרט

עמותה רשומה מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר ז"ל

התובעים

- נ ג ד -

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז ת"א (אזרחי)

רחוב הנרייטה סולד 1

תל-אביב 64924

טל: 03-6970222, פקס: 03-6918541

הנתבעת

מהות התביעה: נזיקין / נזקי גוף

סכום התביעה: לא ניתן להערכה

כתב תביעה

הצדדים לתביעה:

1. התובע מסי 1 הוא תושב הכפר יאמון שבנפת ג'נין.

2. התובע מס' 2 הוא אביו של התובע מס' 1, ומונה כאפוטרופוס עבורו ב- 12/3/01 מטעם בית הדין השרעי בגנין וזאת לאור נכויותיו הקשות.

מצ"ב העתק מצו האפוטרופוס ותרגומו לעברית ומסומן א'.

3. התובעת מס' 3 היא אמו של התובע מס' 1 ואשתו של התובע מס' 2. התובעת מס' 4 היא אחותו של התובע מס' 1, ובתם של התובעים 2 ו-3.

4. הנתבעת, מדינת ישראל, הינה והיתה בכל הזמנים הרלבנטיים לתביעה זו האחראית ו/או המפעילה ו/או הממונה על פעולות ו/או מחדלי חיילי צה"ל ו/או על הפעולות של כל תחום הביטחון באזור הגדה המערבית ובכלל זה זירת האירוע אשר יתואר להלן. כמו-כן היתה אחראית על פעולותיהן של רשויות החקירה של צה"ל ובכלל זה המשטרה הצבאית החוקרת (מצ"ח).

האירוע:

5. עד 30/9/2000 התובע מס' 1 עבד במסיק זיתים ליד הכפר מג'אר שבאזור צומת גולני בשטח ישראל התובע עבד במסיק זיתים בישראל יחד עם קרובי משפחה נוספים.

6. על מנת להגיע לעבודתו התובע מס' 1 היה נוסע מביתו לכוון מחסום אלג'למה במונית ונכנס לישראל ברגל.

7. במטרה להגיע לעבודתו במסיק זיתים בישראל, התובע הגיע ב- 30/9/00 בשעה 10:30 או בסמוך לכך, לכביש שמוביל למחסום אלג'למה, בסמוך למקום בו היה ממוקם באותה תקופה המחסום של הביטחון הלאומי הפלסטיני. (להלן: "מקום האירוע").

8. התובע מס' 1 הגיע למקום האירוע במונית וירד מהמונית על מנת להמשיך את כניסתו לישראל ברגל.

9. במקום האירוע היה גם מעין מחסום של צה"ל, אשר היה מורכב ממספר רכבים צבאיים שחסמו את הכביש.

10. במקום האירוע היו אנשים שהפינו. התובע מס' 1 התלבט כיצד להמשיך בדרכו לעבודה. התובע מס' 1 עמד במרחק של למעלה מ- 20 מטר מאחורוני המפגינים. התובע מס' 1 נורה בידי חייל צה"ל שעמד במרחק של מספר עשרות מטרים מהתובע מס' 1.

11. הכדור פגע בתובע מס' 1 בלחי השמאלי ויצא מהצוואר בין חוליות עמוד השדרה הצווארי. בטרם הירי לא נשמעה כל אזהרה או התראה מטעם מי מהחיילים הישראליים.

12. בעת קרות אירוע הירי על התובע מס' 1, ולפניו הוא לא עשה שום פעולה ו/או לא נטל חלק בפעולה מסוג כלשהו שיכלה להוות עילה לירי עליו.

13. התובע מס' 1 הובהל ב- 30/9/00 לבית החולים בג'נין ומשם ובאותו היום הועבר לבית החולים "רפידיה" בשכם, ומשם ובאותו היום הועבר לבית החולים "אל-אינג'ילי" בשכם. התובע מס' 1 היה במצב של חוסר הכרה.

14. התובע מס' 1 שהה בבית החולים "אל-אינג'ילי" למשך יומיים עד 2/10/2000, בשל הפציעה הקשה ביותר בתובע מס' 1, ובשל מתסור באמצעים רפואיים ובצוות רפואי מתאים בגדה המערבית הוחלט שעליו לקבל טיפול רפואי בירדן.

15. ב- 2/10/2000 התובע מס' 1 הועבר באמבולנס מבית החולים "אינג'ילי" בשכם לרמאללה ובאותו היום הועבר באמצעות מסוק של ממשלת ירדן מרמאללה לבית החולים על שם המלך חוסיין והשייך לכוחות המזויינים הירדנים בעמאן. (להלן "בית החולים הירדני").
16. בעת שהותו בבית החולים הירדני התובע מס' 1 חזר להכרה ואובחן כמי שסובל משיתוק בארבע הגפיים (Quadriplegia). כמו-כן, התובע מס' 1 אובחן כמי שסובל מפגיעה גם במערכת הנשימה ונשאר מחובר למכשיר הנשמה למשך 30 יום ממועד הגעתו לבית החולים.
17. התובע מס' 1 הופנה לטיפולים פיזיותרפיים במרכז "פרח" במסגרת בית החולים הירדני ב- 5/2/2001. התובע מס' 1 נותר מאושפז בבית החולים הירדני מ- 2/10/00 ועד 4/7/01 עת ששוחרר מבית החולים. התובע מס' 1 נותר משותק בארבע גפיים. וכן עם פתח בצוואר ונשימה, ללא שליטה על סוגרים.
- מצ"ב העתק מאישור רפואי מבית החולים הירדני מ- 12/2/2001 (מסומן ב').**
- מצ"ב העתק מאישור שחרור מבית החולים הירדני ומסומן ג'.**
18. ב- 4/7/01, עם שחרורו מבית החולים הירדני, התובע מס' 1 הועבר באמבולנס ירדני מבית החולים הירדני ועד גשר אלנבי, ומשם באמבולנס של הסהר האדום הפלסטיני למרכז "חליל אבו ריא" לשיקום ברמאללה, שם שהה עד 15/11/01.
- מצ"ב העתק מאישור המרכז "חליל אבו ריא" בצירוף תרגומו לעברית מ- 26/8/01 (מסומן ד').**
19. ב- 15/11/01 התובע מס' 1 שוחרר ממרכז "חליל אבו ריא" ברמאללה לביתו.
20. ב- 27/6/03 התובע מס' 1 הועבר לאגודת בית לחם הערבית לשיקום, סניף בית גיאלה, ושם שהה עד 1/11/03 עת ששוחרר לביתו. התובע מס' 1 קיבל שם טיפולים פיזיותרפיים וטיפולים תרופתיים.
- מצ"ב העתק מאישור המרכז הנ"ל ומסומן ה'.**
21. התובעים מס' 2 ו-3 מטפלים בתובע מס' 1, שזקוק למלווה צמוד לביצוע פעולות בסיסיות, מאז האירוע ב- 30/9/00 וממשיכים במלאכה זו.
22. ב- 3/10/00, יום לאחר העברת התובע מס' 1 לבית החולים הירדני, נסעו התובעים 2, 3, ו-4 לעמאן בירדן על מנת לשהות במחיצת התובע מס' 1 וזאת יחד עם קרובי משפחה נוספים, לרבות אחיו של התובע מס' 1, וכן האחים של התובע מס' 2.
23. התובעים 3 ו-4 חזרו מירדן לגדה המערבית בעוד התובע מס' 2 נשאר במחיצתו במהלך כל תקופת שהייתו בבית החולים הירדני וחזר לגדה המערבית עם חזרתו של התובע מס' 1 לאזור הגדה המערבית. התובעת מס' 3 הגיעה לירדן פעמיים נוספות לצורך ביקור בנה, התובע מס' 1, בבית החולים הירדני.
24. התובעים 2, 3 ו-4 סועדים את התובע מס' 1 ומטפלים בצרכיו.
25. עד למועד האירוע ב- 30/9/00 התובע מס' 2 עבד כנהג מונית ופרנס את עצמו ואת משפחתו. לאחר האירוע וכתוצאה ממנו לאור הצורך לטפל בתובע מס' 1 התובע מס' 2 הפסיק לעבוד ובכך נשבר מטה לחמו ושל בני ביתו.

26. ב- 17/2/2003 פנה עו"ד תמיר בלנק מטעם המוקד להגנת הפרט, במכתב תלונה לפרקליטות הצבאית פיקוד מרכז בצירוף פרטי האירוע שבו נפצע התובע מסי' 1 וכן אישורים רפואיים, וכן ביקש כי האירוע ייחקר וכי האחראים לאירוע יובאו לדין.

מצ"ב העתק מהמכתב ומסומן ו'

27. ב- 5/6/03 פנתה רכזת התלונות במוקד להגנת הפרט לפרקליטות הצבאית פיקוד מרכז במכתב תזכורת, (המכתב מתייחס גם לתיקים אחרים שבטיפול המוקד להגנת הפרט, ואשר אינם רלבנטיים לאירוע נושא התביעה).

מצ"ב העתק המכתב ומסומן ז'.

28. במכתב תשובה מ- 18/6/2003 מטעם הפרקליטות הצבאית פיקוד מרכז, נמסר כי טרם הסתיים הבירור של התלונה של התובע מסי' 1.

מצ"ב העתק מהמכתב ומסומן ח'.

29. ב- 14/12/03 פנתה עו"ד חוה מטרס עירון לפרקליטות הצבאית פיקוד מרכז במכתב תזכורת.

מצ"ב העתק מהמכתב ומסומן ט'.

30. במכתב תשובה מ- 21/1/04 מטעם הפרקליטות הצבאית פיקוד מרכז, נמסר כי טרם הסתיים בירור התלונה של התובע מסי' 1.

מצ"ב העתק מהמכתב ומסומן י'.

31. נכון למועד הגשת תביעה זו טרם נתקבלה תשובה מטעם הפרקליטות הצבאית פיקוד מרכז או מי מטעמה.

אחריות המדינה:

32. התובעים יטענו כי האירוע בו נורה התובע מסי' 1 ע"י חיילי צה"ל ו/או אנשי כוחות הביטחון נעשה בעת מילוי הפקידים שהוטל עליהם על ידי הנתבעת במסגרת יחסי עובד מעביד ו/או במסגרת יחסי שליחות ו/או יחסי מרות שבין החיילים ו/או כוחות הביטחון לבין הנתבעת.

33. התובעים יטענו כי אחריות הנתבעת לאירוע היא אחריות ישירה ו/או שילוחית בשל מעשי ו/או מחדלי החיילים ו/או כוחות הביטחון כלפי התובע מסי' 1 וביניהם עוולות תקיפה ו/או עוולות רשלנות ו/או עוולת הפרת חובה חקוקה כפי שעוד יפורט להלן.

עולות התקיפה:

34. התובעים יטענו כי פרטי האירוע מהווה תקיפה כמשמעותו של מושג זה בסעיף 23 לפקודת הנזיקין {נוסח חדש} תשכ"ח - 1968.

רשלנות החיילים שהיו באירוע

35. התובעים יטענו כי האירוע ונזקיו נגרמו בעקבות רשלנותם ו/או חוסר זהירותם ו/או פזיזותם ו/או קלות דעתם ו/או הפרת חובות שבחוק של החיילים שביצעו את הירי שגרם לפגיעתו של התובע מסי' 1, המתבטאים במעשים ו/או במחדלים הבאים:

- א. ירו אש חיה בנסיבות שאינן מצדיקות שימוש כזה.
- ב. ירו אש חיה ללא אבחנה באזור מגורים תוך סיכון חיי אדם.
- ג. ביצעו את הירי מטווח קצר ו/או מטווח המסכן חיי אדם ו/או בניגוד להוראות הפתיחה באש.
- ד. השתמשו באש חיה באופן רשלני ו/או בניגוד להוראות השימוש באש חיה.
- ה. ביצעו את הירי כאשר לא נשקפה להם סכנה ממשית ולא היתה כל הצדקה או עילה לביצוע הירי.
- ו. ביצעו את הירי לעבר הגוף בנסיבות הנזכרות בס"ק (א) לעיל ומבלי לוודא שעוברי אורח תמימים לא ייפגעו ממנו.
- ז. ביצעו את הירי ללא קבלת היתר מחייל המוסמך לכך.
- ח. נהגו בניגוד להוראות הפיקוד העליון ו/או בניגוד לפקודות מטכ"ל ו/או בניגוד להוראות פיקודיות ו/או מרחביות של צה"ל ו/או בניגוד להוראות הפתיחה באש ו/או בניגוד להוראות פיזור הפגנות, ו/או בניגוד להוראות שניתנו להם על פי דין ו/או בניגוד לחובות תקוקות שנועדו לשמור על גופם ובריאותם של בני אדם מסוגו של התובע.
- ט. לא עשו כל שבאפשרותו של חייל סביר לעשות כדי למנוע את אירוע הירי.
- י. לא פעלו כפי שחייל סביר היה פועל בנסיבות העניין.

36. במידה ואיזה שהוא מעשה או מחדל המהווים את הרשלנות שגרמה לאירוע נעשו או נגרמו על ידי כל אדם אחר שפעל בשם הנתבעת ו/או בשירותה ו/או מטעמה ו/או בשליחותה, הרי שהנתבעת אחראית באחריות שילוחית לתוצאות האירוע ולתשלום הנזקים אשר נגרמו לתובעים.

רשלנות המדינה

37. הנתבעת אחראית לרשלנות החייל ו/או החיילים ו/או גורמי ביטחון שביצעו את הירי וזאת בהיותם שלוחיה ו/או פועלים מטעמה.
38. הנתבעת אחראית לאירוע ולנזקיו עקב רשלנות ו/או חוסר זהירות ו/או הפרת חובה חקוקה שלה ו/או של שלוחיה ו/או של מי מטעמה, המתבטאים במעשה ו/או במחדלים הבאים:

- א. לא פיקחה ו/או לא פיקחה כראוי על כל מעשיהם ו/או מחדליהם של חיילי צה"ל בשטחים באופן כללי ו/או באזור ו/או במקום האירוע בפרט.

ב. לא מילאה את חובותיה ו/או את יעודה על פי הדין לדאוג לביטחון תושבי האזור והתובע בכללם.

ג. לא צפתה, למרות שהיתה צריכה לצפות, את האירוע ו/או את השתלשלות העניינים שגרמו לאירוע ו/או צפתה את האירוע ו/או את השתלשלות העניינים שגרמו לאירוע ואף על פי כן לא עשתה כלום ו/או לא עשתה די למניעת האירוע ו/או למניעת הנזק ו/או להקטנתו.

ד. הפנתה לטיפול באירוע של הפרת סדר, אם היה כזה, כח בלתי מיומן ו/או שאינו בעל תפקיד פיקודי מתאים.

ה. לא דאגה להבהיר לחיילים את הוראות הפתיחה באש ו/או הוראות פיזור הפגנות.

ו. לא דאגה להפקיד ו/או להדריך ו/או לפקח על קיום הוראות פתיחה באש ו/או פיקחה והדריכה שלא כראוי את הוראות פתיחה באש ו/או לא נתנה הוראות בטיחות כלל ו/או במידה מספקת ו/או לא וידאה כי אנשים המסורים להדרכתה, ובמיוחד החיילים שביצעו את הירי, ידעו אותן או ישמרו עליהן.

ז. לא עשתה את כל שביכולתה ו/או כל שהיה עליה לעשות ו/או כל שנכון ו/או דרוש היה לעשות כדי למנוע את האירוע ונזקיו ו/או פעלה בקלות ראש ובחוסר זהירות ולא שמה לב ו/או לא השגיחה באנשים המסורים לאחריותה.

ח. פעלה לא כפי שאדם אחראי, זהיר ונבון היה פועל ועושה בנסיבות המקום והעניין והמקרה כדי למנוע קרות האירוע.

ט. נהגה בניגוד לכללי הבטיחות והפרה חובה שבחוק.

י. פעלה ברשלנות בכך שהתירה לחיילים שביצעו את הירי לירות שלא כדין.

יא. פעלה ברשלנות בכך שהתירה לחיילים שהשתמשו באש להשתמש בה שלא כדין.

"הדבר מדבר בעצמו" ו-"דבר מסוכן"

39. לחילופין, יטען התובע כי אינו יודע ואינו יכול לדעת מה היו הנסיבות האמיתיות שגרמו לאירוע, ואולם מאחר שכלי הנשק ממנו נורה התובע היה בשליטת החיילים שלוחי הנתבעת, נסיבות המקרה מתיישבות יותר עם רשלנות מצד הנתבעת מאשר עם חוסר רשלנות מצדה. הרי על נסיבות המקרה חל הכלל של "הדבר מדבר בעדו" ועל הנתבעת להוכיח כי האירוע אירע שלא ברשלנותה.

40. לחילופין, יטען התובע כי אינו יודע ואינו יכול לדעת מה היו הנסיבות האמיתיות שגרמו לאירוע, ואולם מאחר שכלי הנשק ממנו נורה התובע היה בשליטת החיילים שלוחי הנתבעת, חל כלל "הדבר המסוכן".

41. התובע אינו יודע את זהותם ו/או שמותיהם של החיילים ו/או אנשי כוחות הביטחון אשר גרמו לנזקים ועל הנתבעת מוטלת החובה לגלותם ביחד עם כל המסמכים, החקירות והדו"חות הנוגעים לאירועים נשוא התביעה. הנתבעת מתבקשת כ"כ לגלות את כל רישומי פעולות השטח של כוחות הביטחון ביום האירוע.

42. התובע יטען, כי במעשיה ובמחדליה הפרה הנתבעת את החובות החקוקות הבאות, אשר נועדו להגן על סוג האנשים עמם נמנה המנוח, וכי נזקי התובע מס' 1 נגרמו עקב הפרת אותן חובות:

- א. סעיפים 2 ו-4 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, הקובע כי אין פוגעים בגופו או בכבודו של אדם וכי לכל אדם זכות להגנה על גופו וכבודו.
- ב. סעיף 11 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, לפיו כל רשות מרשויות השלטון חייבת לכבד את הזכויות הקבועות בחוק היסוד.
- ג. סעיף 85 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו – 1955, הדן בשימוש בנשק שלא כדין.
- ד. סעיף 124 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו – 1955, הדן בהתרשלות.
- ה. סעיפים 333, 334 ו-335 לחוק העונשין, תשל"ז – 1977, העוסקים בגרימת חבלה.
- ו. סעיפים 368 ב, 380 ו-382 לחוק העונשים, תשל"ז – 1977, העוסקים בתקיפה.

היעדר חקירת האירוע – נזק ראייתי

43. אי חקירת האירוע שבו נפצע התובע, למרות שהייתה חובה ברורה לחקור אותו והיה ידוע עליו לגורמי הביטחון מבעוד מועד, גרמה לתובע נזק ראייתי. נזק ראייתי זה, יש בו כדי להעביר את נטל ההוכחה, כי הנזק שנגרם לתובע אינו באחריות הנתבעות, אל כתפייהן. בנוסף מקימה החקירה הרשלנית עילת תביעה עצמאית כנגד הנתבעת.
44. בנוסף ולחלופין יטען התובע, כי הנתבעת התרשלה במילוי תפקידה לשמור על ביטחונו של התובע, לחקור את אירוע הירי ולהביא לדין את מבצע הירי וכי רשלנותה התבטאה במעשים ואו במחדלים הבאים:
  - (1) לא חקרה את אירוע הירי, למרות שהוא היה ידוע לה.
  - (2) לא גבתה עדות מהחיילים, למרות שהייתה צריכה לעשות זאת.
  - (3) לא חקרה את האירוע כפי שצבא סביר היה צריך לחקור בנסיבות המקרה.

נזקי התובע

45. נוכח מורכבות הפגיעה, דרגת חומרתה הגבוהה וההדרדרות החריפה שהסתמנה במצבו הרפואי (הן גופני והן נפשי) של התובע הונחה התובע על-ידי רופאיו לקבלת טיפול רפואי ושיקומי אינטנסיבי ומקיף על בסיס יומיומי טיפול אשר לרובו ככולו יידרש התובע במהלך כל ימי חייו.
46. בין היתר, כלל וכולל הטיפול לו נזקק התובע טיפולים פיזיותרפיים בשיטות טיפוליות מגוונות, ריפוי בעיסוק, נטילת מספר ניכר של תרופות לשם ייצוב מצבו ושיכוך כאבו העזים, טיפול פסיכיאטרי (פסיכולוגי) אינטנסיבי וצמוד מלווה קבלת טיפול תרופתי לשינה, נוגדני דיכאון ונוגדני חרדה, ריפוי בדיבור, הידרותרפיה, הוראה מתקנת.

47. כחלק בלתי נפרד מן הטיפול השיקומי שהומלץ לתובע הונחה התובע לעשות שימוש למשך יתרת ימי חייו באמצעי עזר שיקומיים, בין רפואיים ובין פארארפואיים, ולרבות כסא גלגלים (ממונע), כסא שרתים מיוחד, מיטה חשמלית, מזרון מיוחד, כרית ישיבה, מנוף, מחשב בעל חומרה ותוכנה מתאימים ציוד ותירגול.
48. מכלול הטיפול הרפואי, הפארארפואי, השיקומי והמשלים לו נזקק התובע הביא אך לייצוב בהדרדרות החריפה שחלה במצבו אולם טרם חלה כל הטבה של ממש במצבו אשר מותר להיות קשה מנשוא.
49. התובע יטען כי עקב ההדרדרות הוודאית הצפויה במצבו וכחלק ממסכת טיפוליו הרפואיים העתידיים ידרש התובע לעבור סדרת אישפוזים (וניתוחים) ממושכים ויקרים (בין בארץ ובין בחו"ל).

מוגבלות תיפקודית וצרכי סיעוד

50. בעקבות התאונה נותר התובע כשהוא סובל ממוגבלות תיפקודית קשה ביותר המגעת כדי חוסר תיפקוד מוחלט:

א) בתחום המוטורי נותר התובע כשהוא משותק בארבע גפיים, וכתוצאה מכך אין התובע מס' 1 כשיר להנעת גפיו ולפי כך משולל כל יכולת לתפקד אף ברמה מינימאלית עצמאית כלשהי, והוא תלוי בסובבים אותו.

ב) עקב מכלול מוגבלויותיו המוטוריות הקשות נזקק התובע, כשם שיזקק למשך כל ימי חייו לעזרה, פיקוח, השגחה וסיעוד בהיקף של 24 שעות ביממה (תכופות אף על-ידי צוות המונה יותר מאדם אחד), בין היתר, לשם ביצוע הפעולות שלהלן:

1) התובע אינו שולט כיאות בסוגריו, ונדרש לחיתול באופן תכוף.

2) במהלך השעות הארוכות בהן מרותק התובע למיטתו או כיסא הגלגלים נדרש התובע לסיוע מתמיד בהפיכתו מצד אל צד ושינוי תנוחת גופו לשם מניעת היווצרות פצעי לחץ.

3) עקב קשיי הניידות החמורים בהם לוקה התובע נדרש התובע לסיוע צמוד בכל הכרוך בניידותו ולרבות העברתו ממיטתו לכסא הגלגלים ובחזרה, ניווד כסא הגלגלים, כניסה לרכב ויציאה ממנו, נהיגה וכו'.

4) התובע נזקק להשגחה רפואית צמודה הכוללת נטילת תרופות שונות על פי לוח זמנים משתנה, ליווי לסדרת הטיפול והמעקב הרפואי שיקומי.

5) התובע סובל גם מבעיות נשימה קשות.

6) התובע אינו מסוגל לבצע פעולות קיום בסיסיות לרבות אכילה, רחצה, הלבשה, כביסה, נקיון, אחזקת משק הבית וכו'.

51. התובע נזקק כשם שיזקק אף בעתיד לתקופות אשפוז ארוכות במהלכן נדרשה ותידרש נוכחות מתמדת לצד מיטת חוליו של התובע של אדם נוסף, בין בכסף ובין בשווה כסף, לצורך מילוי מכלול צרכיו של התובע להם לא ניתן מענה במסגרת מערכת הבריאות הקיימת.

52. ברי, כי שהייה מתמדת כאמור של אדם נוסף ועצם הימצאו של התובע באישפוז מחוץ לביתו כרוכה בהוצאות נלוות לסועד ולנסעד, לרבות נסיעות אל בית החולים ו/או מרכז רפואי בין בגדה המערבית, ובין בירדן ובין בכל מקום אחר, וממנו, כלכלה, טלפון נייד ונייח, שכירות טלוויזיה ורכישת כל אמצעי פנאי סביר אחר.

53. התובע יטען כי בפועל במהלך סדרת אשפוזיו בעבר זכה הוא לקבלת סיעוד מידי התובעים 3,2 ו-4.

54. למעלה מן הצורך ומטעמי זהירות בלבד יקדים התובע ויטען כי מן המפורסמות שאינן צריכות ראיה הוא עיקרון טובת הנכה וזכאותו לטיפול האופטימלי, שתורגם הלכה למעשה על ידי הפסיקה לזכאות הנכה לחסות בביתו ובקרב בני משפחתו ולקבל מידיהם המסורות ו/או תחת עינם הפקוחה את הטיפול האיכותי ביותר אשר לקיומו השפעה מכרעת על איכות ומשך חיי הנכה.

55. עוד יוסיף ויטען התובע למעלה מן הצורך כי שילוב של טיפול איכותי כאמור עם העובדה כי התובע צפוי להנות מכל גילוי והתקדמות בלתי נמנעים במדע הרפואה השיקומית מחייבים את המסקנה כי התובע, חרף פגיעתו הקשה, צפוי לחיות כפי תוחלת חייו הטבעית שעובר לתאונה.

56. התובע יטען כי ממועד האירוע ולמשך כל ימי חייו נזקק התובע ויזקק אף בעתיד לעזרה בהיקף של 24 שעות ביממה אשר תינתן לו בביתו, תכופות על ידי צוות המונה יותר מאדם אחר.

57. התובע יטען כי אין נפקא מינא אם קיבל ו/או יקבל הטיפול האמור מידי בן משפחה ו/או מידי חברת סיעוד ו/או משניהם גם יחד ו/או מטעם מתנדבים ו/או מתרומות והוא זכאי לפיצוי כשווי הכספים שהוציא ושיוציא ולחלופין ובמצטבר כשוויה הממשי של הטבת הנזק והכל בתוספת עלות תנאים סוציאליים כמתחייב בדין.

58. התובע יטען כי עובר לתאונה עבד אביו התובע מס' 2 כנהג מונית והשתכר שכר חודשי בשיעור 7000 ₪ (שבעת אלפים ₪) (משוער). בעקבות התאונה נאלץ אביו התובע מס' 2 לעזוב כליל את עבודתו ולסעוד באופן מאסיבי את התובע (לרבות, כאמור לעיל, במהלך אישפוזו). התובע יוסיף ויטען כי היקף העבודה והמאמץ שהשקיע ושישקיע בעתיד התובע מס' 2 בהטבת נזקי התובע עולה בשיעור ניכר על היקף העבודה והמאמץ שהשקיע בעבודתו שעובר לתאונה ולפיכך זכאי התובע לפיצוי בשיעור השווי הממשי של הטבת הנזק העולה על שכר עבודת התובע מס' 2 עובר לתאונה.

אובדן השתכרות ואובדן כושר השתכרות

59. עובר לתאונה עבד התובע מס' 1 במסיק זיתים והשתכר שכר חודשי (משוער) בסך 7,000 ₪ ברוטו.

60. כעובד בעל מוסר עבודה גבוה, מיומן, מוכשר וחדור מוטיבציה עמד התובע בפני קידום וודאי בתפקידו והעלאה משמעותית בשכרו. עד לאירוע התובע הועסק במסיק זיתים מספר שנים.

61. עובר לתאונה היה התובע מס' 1 אדם בריא בגופו ובנפשו אשר היה בעל היכולת למלא כנדרש את מכלול הדרישות הייחודיות הן הגופניות והן המנטליות הניצבות בפני עובד בתפקידו.

62. בעקבות התאונה נפגעה באורח מוחלט תאימתו של התובע לכל עבודה, לא כל שכן לעבודתו שעובר לתאונה.

63. ממועד התאונה וליכך לא שב התובע לכל עבודה, כושר עבודתו להשתכר נפגע באופן מלא ויחולט ולפיכך זכאי התובע לפיצוי בגובה אובדן מלוא השתכרותו וכושר השתכרותו לעבר ולעתיד.

אמצעים ושירותים

64. מן המקובץ עולה כי לפגיעתו האנושה של התובע בתאונה השלכות עמוקות והרות גורל על חייו ועתידו. התובע נותר כשהוא תלוי באורח בלעדי בקבלת מגוון רחב של אמצעים ושירותים מהם היורדים לעצם קיומו, ריפוי ושיקומו ומהם הדרושים לשם שמירה על איכות חייו והקלה מועטה בסבלותיו. (להלן: "האמצעים והשירותים").

65. התובע יטען כי נזקק בעבר כשם שיזקק אף בעתיד למשך כל ימי חייו לקבלת האמצעים והשירותים האמורים, מהם על בסיס קבוע ויומיומי, מהם כפי עלות קבלתם בביתו ומהם כפי עלות רכישתם הראשונית בתוספת הוצאות אחזקה, בלאי החלפה ושימוש.

66. התובע יוסיף כי הינו זכאי לפיצוי בשל כספים שהוציא ושעתיד להוציא בין כשוויה הממשי של הטבת נזיקין בידי קרובים ומכרים ובין כשווי הוצאותיו המוגברות בעקבות התאונה.

67. התובע שומר על זכותו להגיש חוות דעת ותחשיבים של מומחים מטעמו באשר לעלותם הכוללת של האמצעים והשירותים להם ידרש לרבות צרכי סיעודו.

להלן פירוט האמצעים והשירותים להם נזקק התובע.

68. הוצאות רפואיות, פארארפואיות, שיקומיות ומשלמות

- (1) פיזיותרפיה.
- (2) ריפוי בעיסוק.
- (3) ריפוי בדיבור.
- (4) הידרותרפיה.
- (5) טיפול פסיכולוגי/פסיכיאטרי לתובע.
- (6) טיפול פסיכולוגי לבני משפחת התובע לרבות לתובעים 2, 3 ו-4.
- (7) אישפוזים וניתוחים- בין בארץ ובין בחו"ל לרבות הוצאות נלוות, נסיעות, כלכלה, טלפון ואמצעי פנאי.
- (8) הוראה מתקנת.
- (9) הוצאות רפואיות שוטפות לרבות תרופות, משחות, תחבושות, בדיקות, טיפול ומעקב.

69. עזרי שיקום

- (1) כסא גלגלים ממונע + כסא גלגלים רזרבי.
- (2) כסא שרתים מיוחד.
- (3) עמידון.
- (4) קביים.
- (5) נעליים אורטופדיות.
- (6) סד לייצוב הרגל.
- (7) מנוף.
- (8) מיטה חשמלית, מזרון מיוחד וכרית ישיבה.
- (9) מחשב בעל חומרה ותוכנה מתאימים.
- (10) ציוד תירגול.

70. הוצאות נסיעה וניידות

(1) רכב רחב מימדים מדגם ואן חדש ואמין (לרבות הוצאות החלפתו מדי 3 שנים) המותאם לצרכיו וליכולתיו של התובע ולרבות תיבת הילוכים אוטומטית, הגה-כוח מיוחד, מנגנון היגוי, מתקן להעלאת/הורדת כסא גלגלים ותיכנון מרחב פנים כנדרש ולכל הפחות כמקובל במשהב"ט בנוגע לכני צה"ל.

- (2) הוצאות אחזקת רכב לרבות: רישוי, ביטוח, תחזוקה וטיפולים, דלק וכו'.
- (3) נהג צמוד – ככל שבסיום תהליך השיקום לא יגיע התובע ליכולת נהיגה.
- (4) עזרה בכל שלבי תהליך המעבר אל הרכב וממנו.
- (5) הוצאות הסרת הגבלות שהוטלו ו/או שיוטלו על רישיון הנהיגה ולרבות הוצאות רישיון נהיגה.
- (6) הוצאות נסיעה וניידות שוטפות בין ברכב פרטי ובין במוניות לכל יעד אליו רוצה ו/או נדרש התובע להגיע.

71. הוצאות התאמת דיור

- (1) הוצאות רכישה ו/או מעבר לבית בעל פוטנציאל התאמה למגורי התובע, לרבות בית צמוד קרקע ו/או דירה בבניין בעל מעלית מתאימה.
- (2) חוות דעת מומחים ויועצים לצרכי שיקום לרבות אדריכל ומהנדס שיעמדו על צרכיו המיוחדים של התובע ואופן מתן מענה אופטימלי עליהם.
- (3) הוצאות התאמת הדיור לצרכי התובע ולרבות התאמת חדרים, מקלחת, שירותים ומעברים למעבר חופשי בכסא גלגלים, מחיה נאותה וקיום צרכי ריפוי ושיקום נדרשים, התקנת מעלית, התקנת רמפות לתנועת כסא גלגלים, הקמת מוסך צמוד מותאם לכניסה נוחה לרכב, רכישת חניה צמודה לפתח הבית.

72. הוצאות השינוי באורחות החיים

- (1) צריכה מוגברת של אמצעי מחייה ביתיים, לרבות חשמל, מים, גז, טלפון וכו'.
- (2) בלאי מוגבר של בגדים, מגבות וכלי מיטה.
- (3) שינוי הרגלי שעות הפנאי בשל הכרח לשהות בבית ובמיטה, רכישה, שכירה, ושימוש באמצעי פנאי מוגברים כפי התפתחות הטכנולוגיה ותרבות הפנאי ולרבות: טלוויזיה, וידאו, סטריאו, C.D, D.V.D, מחשב, סרטיס, תקליטורים, תקליטורים, כבלים, ערוצי לוויין, תוכנות לימוד העשרה ומשחק, חיבור וגלישה באינטרנט, עיתונים ושבועונים, משחקי חברה ווידאו וכו'.
- (4) מנוי לבריכת שחיה, מכון כושר ומרכז ספורט המיועד לנכים.
- (5) השתתפות בחוגי יצירה והעשרה בתחומי עניין משתנים.

73. הוצאות כביסה מוגברת

לרבות רכישת מכונת כביסה ומייבש.

74. חיתולים

75. מיזוג אוויר

לרבות רכישת מזגן מרכזי והוצאות התקנתו.

כפי שהתפתחויות שיחולו הן במצבו ובצרכיו של התובע והן בקידמה במגוון תחומי החיים.

77. ככל שיש ביכולתו של ממון לפצות בעבור נזק לא ממוני יטען התובע כי הינו זכאי לפיצוי בשעור "הסכום המקסימלי" הקבוע בחוק בתוספת פיצוי כדין בגין תקופות אישפוזיו לעבר ולעתיד עבור כאביו המייסרים וסבלותיו הרבים אשר הינם תוצאת התאונה.

התובע יוסיף ויטען כי הינו זכאי לפיצוי תחת ראש נזק זה בשל היוותרותה של נכות רפואית צמיתה בשעור ניכרלה השלכות קשות על תיפקוד התובע בחיי היומיום, בשל תקופת אישפוזו, בשל הבושה שתלווהו עד תום ימיו ובשל העובדה כי נגרע לעד מסלול חייו ונשללה ממנו כליל ולצמיתות ההנאה והשמחה שבחיים.

78. לאור כל האמור לעיל יטענו התובעים כי הינם זכאים לפיצוי כדלקמן.

79. נזקים מיוחדים

₪ 350,000	(1) סיעוד ועזרת הזולת – לעבר
₪ 337,000	(2) אובדן השתכרות – לעבר
₪ 200,000	(3) פיזיותרפיה – לעבר
₪ 50,000	(4) ריפוי בעיסוק – לעבר
₪ 50,000	(5) ריפוי בדיבור – לעבר
₪ 50,000	(6) הידרותרפיה – לעבר
₪ 20,000	(7) טיפול פסיכולוגי לתובע-לעבר
₪ 700,000	(8) אישפוזים וניתוחים, לרבות הוצאות נלוות-לעבר
₪ 30,000	(9) הוראה מתקנת – לעבר
₪ 180,000	(10) הוצאות רפואיות שוטפות – לעבר
₪ 30,000	(12) עזרי שיקום – לעבר
₪ 30,000	(13) הוצאות נסיעה וניידות – לעבר
₪ 40,000	(14) הוצאות התאמת דיור-לעבר
₪ 30,000	(15) הוצאות השינוי באורחות החיים-לעבר
₪ 50,000	(16) הוצאות כביסה מוגברת – לעבר
₪ 10,000	(17) חיתולים- לעבר
₪ 20,000	(18) מיזוג אוויר- לעבר
₪ <u>2,174,000</u>	סה"כ :

80. נזקים כלליים

- (1) סיוע ועזרת הזולת – לעתיד
- (2) אובדן השתכרות – לעתיד
- (3) פיזיותראפיה – לעתיד
- (4) ריפוי בעיסוק – לעתיד
- (5) ריפוי בדיבור- לעתיד
- (6) הידרותרפיה – לעתיד
- (7) טיפול פסיכולוגי לתובע מס' 1 לעתיד
- (8) טיפול פסיכולוגי לתובעים 2, 3 ו-4 לעתיד
- (9) אישפוזים וניתוחים, לרבות הוצאות נלוות-לעתיד
- (10) הוראה מתקנת-לעתיד
- (11) הוצאות רפואיות שוטפות-לעתיד
- (12) עזרי שיקום – לעתיד
- (13) הוצאות נסיעה וניידות – לעתיד
- (14) הוצאות התאמת דיור – לעתיד
- (15) הוצאות השינוי באורחות החיים- לעתיד
- (16) הוצאות כביסה מוגברת – לעתיד
- (17) חיתולים – לעתיד
- (18) מיזוג אוויר – לעתיד
- (19) הוצאות נוספות – לעתיד
- (20) כאב וסבל וכל נזק לא ממוני

81. התובע יטען כי לא קוצרה תוחלת החיים שלו כתוצאה מהאירוע וכי הוא זכאי לפיצוי מלא בגין תוחלת חיים מלאה. לחילופין, ומטעמי זהירות בלבד, במידה ובית המשפט הנכבד יקבע כי קוצרה תוחלת החיים של התובע, אזי, התובע יטען כי הוא זכאי לפיצוי בגין ראש נזק זה, וכן לפיצוי בגין אובדן השתכרות במהלך "השנים האבודות".

82. בית המשפט הנכבד מתבקש לפסוק לתובעים את נזקיו, בין בחלוקה דלעיל ובין על פי כל חלוקה אחרת.

83. על הנתבעת לפצות את התובעים בגין מלוא נזקיהם ואולם עד ליום הגשת תביעה זו לא שילמה פיצוי כלשהו על נזקיהם.

84. כל הטענות הנטענות בכתב תביעה זה הינן חלופיות, מצטברות או משלימות זו את זו, הכל לפי העניין והקשר הדברים.

85. לבית המשפט הנכבד הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה.

86. אשר על כן, בית המשפט הנכבד מתבקש להזמין את הנתבעת לדיון ולחייבה לפצות את התובעים בגין נזקיהם וכן לחייבה בהוצאות משפט, שכר טרחת עו"ד בצירוף מע"מ כחוק וריבית והצמדה מיום מתן פסק הדין ועד יום התשלום בפועל.

87. התובעים מבקשים מבית המשפט הנכבד הארכת מועד להגשת חוות דעת רפואיות.

הישאם אבו שתאדה, עו"ד

ב"כ התובעים